

Vergaderjaar 2024–2025

22 054

Wapenexportbeleid

Nr. 440

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSHULP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2024

Conform mijn toezegging aan uw Kamer op 26 november 2024 tijdens het commissiedebat wapenexportbeleid aan het lid Dobbe informeer ik u via deze Kamerbrief over de vergunningen waarvan de nieuwswebsite Follow the Money op 26 november 2024 rapporteerde dat de Tweede Kamer hierover per brief had moeten worden geïnformeerd.¹

Alvorens in te gaan op de betreffende vergunningen licht ik eerst kort het Nederlandse rapportagebeleid en het beleid omtrent versnelde rapportage aan de Tweede Kamer over afgegeven wapenexportvergunningen toe.

Nederland hanteert een grote mate van transparantie over de uit- en doorvoer van strategische goederen en loopt hiermee internationaal voorop. Naast de jaarlijkse rapportage (en daaropvolgend het jaarlijkse commissiedebat over wapenexportbeleid) publiceert het kabinet regelmatig kerngegevens over alle afgegeven vergunningen voor de uitvoer van militaire en dual-use goederen, evenals kerngegevens over de doorvoer van militaire goederen over Nederlands grondgebied. Ook rapporteert Nederland via verschillende rapportages, zoals de EU-jaarrapportages over wapenexport en de rapportages in het kader van het *Arms Trade Treaty* en het *UN Register of Conventional Arms*, internationaal over de exporten van militaire goederen vanuit Nederland.

Conform de brief «aanpassingen in het wapenexportbeleid» (10 juni 2011, Kamerstuk 2010–2011, 22 054, nr. 165) en de motie van het lid El Fassed c.s. van 22 december 2011 over verlaging van de drempelwaarde voor de versnelde parlementaire controle bij specifieke wapenexportaanvragen naar € 2.000.000,– (Kamerstuk 2011–2012, 22 054, nr. 181) informeert het kabinet uw Kamer via een versnelde procedure indien een vergunningaanvraag aan alle volgende voorwaarden voldoet:

¹ TZ202411–116

1. Het gaat om een nieuwe vergunningaanvraag (niet zijnde vervanging of verlenging van een vergunning);
2. Het betreft export van een volledige wapensysteem. Onderdelen van wapensystemen vallen hiermee buiten de reikwijdte;
3. De transactiewaarde is hoger dan € 2 miljoen;
4. Het betreft definitieve uitvoer (in tegenstelling tot tijdelijke uitvoer voor bijvoorbeeld reparatie of demonstratie);
5. De export is niet bedoeld voor een EU- of NAVO-land, of een daaraan gelijkgesteld land (Australië, Japan, Nieuw-Zeeland en Zwitserland).

Follow the Money schrijft in het artikel van 26 november 2024 over een periode van tien jaar waarin de Kamer over verschillende toegewezen vergunningaanvragen niet op een juiste manier zou zijn geïnformeerd. In reactie op eerdere navraag door Follow the Money over deze vergunningen heeft het ministerie toegelicht dat deze vergunningen niet onder versnelde rapportage vielen omdat zij niet aan de hierboven genoemde voorwaarden voldeden.

Uit onderzoek in het kader van de opvolging van de eerder genoemde toezegging aan het lid Dobbe volgt dat 38 van de 39 vergunningen waarover Follow the Money schrijft niet voor versnelde rapportage in aanmerking kwamen. Zo betreffen de door Follow the Money genoemde vergunningen veelal verlengingen en vervangingen van eerder afgegeven vergunningen waarover bij afgifte van de eerste vergunning reeds een Kamerbrief is gestuurd. Een vergunning uit 2023 (betreffende communicatiesystemen naar Indonesië) viel wel onder deze voorwaarden. Voor deze vergunning is per abuis geen Kamerbrief verstuurd hoewel deze transactie wel kwalificeerde voor versnelde rapportage (nieuw systeem, waarde EUR 2.025.000). Over deze vergunning is wel gerapporteerd via de reguliere rapportage. Een nadere toelichting vindt u in onderstaand overzicht.

Hieronder vindt u een overzicht van toegewezen vergunningen waarbij per geval is toegelicht waarom de betreffende vergunning niet valt onder de voorwaarden voor versnelde rapportage, met uitzondering van bovengenoemde vergunning. Deze toegewezen vergunningen zijn conform geldende afspraken in algemene zin verwerkt in de reguliere rapportages. Per geval zijn weergegeven:

- De datum van vergunningafgifte;
- Land van bestemming;
- Goederenbeschrijving;
- Toelichting: weergave verzonden Kamerbrief of de reden waarom niet versneld hoefde te worden gerapporteerd.

Afgiftedatum	Bestemming	Goederenbeschrijving	Toelichting
7 maart 2014	Colombia	Radar- en C3-systemen	Geen nieuwe vergunning. Betreft re-export van eerder naar Zuid-Korea uitgevoerd militair materieel. De originele vergunning (afgegeven voor levering tussen 1980 en 1983) stamt van voor de invoer van het versnelde rapportagebeleid.
10 maart 2014	Oman	Radar- en C3-systemen	Betreft verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 13 februari 2013 (Kamerstuk 22 054, 213).
18 maart 2014	Tanzania	Patrouillevaartuigen	Kamerbrief verstuurd (Kamerstuk 22 054, nr. 241)
18 juli 2014	Indonesië	Onderdelen marineschepen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 4 juni 2013 (Kamerstuk 22 054, nr. 223).

Afgiftedatum	Bestemming	Goederenbeschrijving	Toelichting
17 september 2014	Singapore	Surveillancesystemen	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 15 juli 2013 (Kamerstuk 22 054, nr. 227).
21 oktober 2014	Tanzania	Patrouillevaartuigen	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 14 maart 2014 (Kamerstuk 22 054, nr. 241).
10 december 2014	Verenigde Arabische Emiraten	Radar- en C3-systemen	Kamerbrief verstuurd (Kamerstuk 22 054, nr. 256).
10 maart 2015	Thailand	Vuurgeleidingssysteem	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 12 april 2012 (Kamerstuk 22 054, nr. 192).
10 april 2015	Oman	Vuurgeleidingssysteem	De oorspronkelijke vergunning (afgegeven in 2007) dateert van voor de inwerkingtreding van het versnelde rapportagebeleid.
14 oktober 2015	Qatar	Onderdelen van pantservoertuigen	Betreft onderdelen en geen volledig wapensysteem.
26 november 2015	Zuid-Korea	Radarsystemen	Betreft <i>after sales</i> . De oorspronkelijke vergunning dateert van voor de inwerkingtreding van het versnelde rapportagebeleid.
30 maart 2017	Bahama's	Onderdelen patrouillevaartuigen	Betreft onderdelen en geen volledig wapensysteem.
26 april 2017	Maleisië	Communicatiesystemen	Kamerbrief verstuurd (Kamerstuk 22 054, nr. 285)
21 september 2018	Vietnam	Patrouillevaartuigen in delen	Betreft geen volledige wapensystemen.
8 oktober 2019	Maleisië	Onderdelen voor op schepen te installeren lanceerinrichtingen voor antischeps- en zee-land raketten.	Betreft onderdelen en geen volledig wapensysteem.
20 november 2020	Maleisië	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 15 april 2014 (Kamerstuk 22 054, nr. 244).
22 juni 2021	Nigeria	Onderdelen landingsvaartuig	Betreft onderdelen en geen volledig wapensysteem.
13 oktober 2021	Egypte	Communicatiesystemen	Kamerbrief verstuurd (Kamerstuk 22 054, nr. 345)
29 november 2021	Indonesië	Bevoorradingssysteem	Kamerbrief verstuurd (Kamerstuk 22 054, nr. 354)
9 december 2021	Verenigde Arabische Emiraten	Onderdelen voor luchtverdedigingssystemen op schepen	Betreft onderdelen en geen volledig wapensysteem.
25 augustus 2022	India	Oppervlaktevaartuigen	Kamerbrief verstuurd (Kamerstuk 22 054, nr. 371)
10 februari 2023	Qatar	Communicatiesystemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 9 maart 2020 (Kamerstuk 22 054, nr. 326);
24 maart 2023	Jordanië	Voertuigen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 30 september 2019 (Kamerstuk 22 054, nr. 314)
11 juli 2023	Brazilië	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 15 april 2021 (Kamerstuk 22 054, nr. 340);
11 juli 2023	Indonesië	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 12 juni 2020 (Kamerstuk 22 054, nr. 327).

Afgiftedatum	Bestemming	Goederenbeschrijving	Toelichting
27 november 2023	Indonesië	Communicatiesystemen	Voor deze vergunning is per abuis geen Kamerbrief verstuurd. Het betrof hier de uitvoer van twee communicatiesystemen voor Indonesische marineschepen. Deze transactie is positief getoetst aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport waarbij extra aandacht is besteed aan criteria 3 (interne conflicten) en 4 (regionale stabiliteit). Daarbij is ten tijde van de toetsing overwogen dat er geen aanwijzingen zijn dat de Indonesische marine betrokken is bij ernstige mensenrechtenschendingen of schendingen van het humanitair oorlogsrecht. Ook is de inzet van de vaartuigen waarop de communicatiesystemen werden geïntegreerd bij het interne conflict in verschillende Indonesische provincies op Papua als onwaarschijnlijk beoordeeld (criterium 3) gelet op de aard van het conflictgebied (op land, onherbergzaam) en daarvoor geschikt materieel. Tot slot, is de Indonesische positionering en houding in regionale (ongewapende) verschillen van inzicht ten aanzien van de Zuid-Chinese zee niet op escalatie gericht en bestaat er zodoende geen duidelijk risico dat de te leveren goederen zullen worden ingezet voor agressie jegens een ander land of het met kracht bijzetten van territoriale aanspraken (criterium 4). Op grond van deze overwegingen en eveneens positieve toetsing aan de andere criteria van het EUGS is deze vergunning toegekend.
16 april 2024	Pakistan	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 27 oktober 2020 (Kamerstuk 22 054, nr. 333).
24 april 2024	Singapore	Radar- en C3-systemen	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning. De oorspronkelijke vergunning (april 2011) dateert van voor de inwerkingtreding van het versnelde rapportagebeleid.
29 april 2024	Singapore	Vuurgeleidingssysteem	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere kamerbrief verstuurd op 27 februari 2023 (Kamerstuk 22 054, nr. 381);
8 mei 2024	Marokko	Onderdelen fregatten	Betreft onderdelen en geen volledig wapensysteem. Daarnaast after sales.
8 mei 2024	Zuid-Korea	Onderdelen voor radar- en C3-systemen	Betreft een vervanging van een eerder (2023) afgegeven vergunning. Deze vergunning betrof geen volledige systemen.
22 mei 2024	Pakistan	Radarsystemen	Houdt verband met de eerdere uitvoer van delen voor patrouilleschepen (vergunning afgegeven in 2022). Betreft daarmee geen nieuwe vergunning.
13 juni 2024	Indonesië	Radar- en C3-systemen	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning (de eerder weergegeven vergunning afgegeven op 27 november 2023).
26 juni 2024	Egypte	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 24 mei 2023 (Kamerstuk 22 054, nr. 391).
19 juli 2024	Indonesië	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 12 juni 2020 (Kamerstuk 22 054, nr. 327).

Afgiftedatum	Bestemming	Goederenbeschrijving	Toelichting
22 juli 2024	Brazilië	Radar- en C3-systemen	Betreft een verlenging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 15 april 2021 (Kamerstuk 22 054, nr. 340).
23 juli 2024	Egypte	Delen radarsystemen	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 24 mei 2023 (Kamerstuk 22 054, nr. 391).
17 september 2024	Singapore	Radar- en vuurgeleidingssystemen	Kamerbrief verstuurd op 16 september 2024 (Kamerstuk 22 054, nr. 422).
19 september 2024	Singapore	Radar- en vuurgeleidingssystemen	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning. Eerdere Kamerbrief verstuurd op 16 september 2024 (Kamerstuk 22 054, nr. 422).
17 oktober 2024	Singapore	Radarvuurleidingssystemen, delen, programmatuur en technologie	Betreft een vervanging van een eerder afgegeven vergunning. De oorspronkelijke vergunning werd afgegeven in 2023. Daarover werd op 23 februari 2023 versneld gerapporteerd middels een Kamerbrief (Kamerstuk 22 054, nr. 381).
28 oktober 2024	Zuid-Korea	Radar- en C3-systemen, programmatuur en technologie	Betreft een vervanging van een eerder (2023) afgegeven vergunning. Deze vergunning betrof geen volledige systemen.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp,
R.J. Klever